

27 Ιουνίου, 1991

[ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στής]

EDWARD BRANCO,

Ενάγοντα

v.

ΤΟΥ ΣΚΑΦΟΥΣ "DENISE" ΥΠΟ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΣΗΜΑΙΑ ΠΟΥ
ΤΩΡΑ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΕΛΛΙΜΕΝΙΣΜΕΝΟ ΣΤΟ ΠΑΛΑΙΟ ΛΙΜΑΝΙ
ΛΕΜΕΣΟΥ,

Εναγομένου.

(Αγωγή Ναυτοδικείου Αρ. 196/90).

Ναυαγαιρεσία — Αμοιβή σώστη — Αρχές βάσει των οποίων καθορίζεται.

Κατά τον απόπλου του από το λιμάνι Λεμεσού το εναγόμενο πλοίο κτύπησε στο μώλο και άρχισε αργά αλλά σταθερά να βυθίζεται. Το πλήρωμα το εγκατέλειψε και κανείς δεν το πλησίαζε λόγω του κινδύνου ξαφνικής επιτάχυνσης της βύθισής του. Ο ενάγων, που ήταν ναυτικός με ειδική πείρα στη διάσωση ναυαγίων, αφηκώντας τον κίνδυνο αυτό, ανέβηκε επανειλημμένα στο πλοίο και διάσωσε διάφορα αντικείμενα συνολικής αξίας £4.730. Η επιχείρηση διάρκεσε λιγώτερο από μία ώρα. Το πλοίο ακολούθως βυθίστηκε αλλά μετά ανασύρθηκε και πωλήθηκε με δημόσιο πλειστηριασμό. Το μόνο επίδικο θέμα ήταν ο καθορισμός της αμοιβής του ενάγοντα σαν σώστη.

Αποφασίσθηκε ότι

Τα κύρια κριτήρια για τον καθορισμό της αμοιβής του σώστη είναι (α) η εργασία που προσφέρθηκε από τον σώστη στην παροχή των υπηρεσιών του, (β) η επιδεξιότητα που επέδειξε, (γ) η αξία της περιουσίας που χρησιμοποιήθηκε στη διάσωση και ο κίνδυνος στον οποίο η περιουσία αυτή εκτέθηκε, (δ) ο κίνδυνος στον οποίο εκτέθηκε ο σώστης, (ε) η αξία της περιουσίας που διασώθηκε, (στ) ο βαθμός του κινδύνου από τον οποίο η περιουσία διασώθηκε. Εφαρμόζοντας τα κριτήρια αυτά στα ιδιαίτερα περιστατικά της υπόθεσης το Δικαστήριο καθόρισε την αμοιβή του ενάγοντα στο ποσό των £1.300.

*Απόφαση υπέρ του Ενάγοντα για
£1.300 πλέον έξοδα.*

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Neophytou v. Ship Zeina I (Adm. Action No. 146/87 dated 18.7.90)

The Fusilier [1865] Br. of Lush 341

The Henry Ewbank [1883] 11 Fed. Cas. 1166.

5 Αγωγή ναυτοδικείου.

Αγωγή ναυτοδικείου για αμοιβή ή αποζημίωση στην οποία δικαιούται ο ενάγων για τις ενέργειες του οι οποίες είχαν σαν αποτέλεσμα την διάσωση εξοπλισμού του εναγομένου πλοίου "DENISE" συνολικής αξίας £4.730.-

10 Β. Χαράκης, για τον ενάγοντα

Καμία εμφάνιση για το εναγόμενο πλοίο.

Cur. adv. vult.

ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ. ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Στις 5 Μαΐου 1990 το υπό Κυπριακή σημαία επιβατικό πλοίο "DENISE" ήταν αγκυροβολημένο στο λιμάνι Λεμεσού. Κατά τη διαδικασία του απόπλου του η πλώρη του πλοίου κτυπήσε στο ανατολικό τμήμα του μώλου με αποτέλεσμα να υποστεί τέτοιες ζημιές ώστε να αρχίσει να βυθίζεται αργά αλλά σταθερά μέσα στο λιμάνι. Το πλήρωμα εγκατέλειψε το πλοίο στην τύχη του, οι δε λιμενικές, οι αστυνομικές και οι πυροσβεστικές αρχές που κατέφθασαν στον τόπο του δυστυχήματος δεν προέβηκαν σε οποιαδήποτε ενέργεια για τη διάσωσή του. Όλα έδειχναν ότι η τύχη του εναγομένου πλοίου είχε ήδη κριθεί και ότι θα κατέληγε στον πυθμένα του λιμανιού. Δεν υπήρχαν επιβάτες ή πλήρωμα πάνω στο πλοίο, φαίνεται δε ότι λόγω του υπάρχοντος κινδύνου της ξαφνικής επιτάχυνσης της βύθισης του πλοίου, κανένας από τους παρευρισκόμενους δεν ήταν πρόθυμος να εκθέσει τον εαυτό του σε κίνδυνο για να σώσει οποιοδήποτε αντικείμενο που βρισκόταν πάνω ή

μέσα στο πλοίο.

Ο ενάγων είναι υπάλληλος της Εταιρείας Brasal Offshore Ltd, ιδιοκτήτριας του σκάφους DICKY BONZO που χρησιμοποιείται σε ναυαγосωστικές επιχειρήσεις. Ο ενάγων είναι ναυτικός με ειδική πείρα στη διάσωση ναυαγίων. Μια περίπου ώρα μετά το δυστύχημα του εναγόμενου πλοίου, το σκάφος DICKY BONZO επέστρεψε στη βάση του μέσα στο λιμάνι Λεμεσού από επιχείρηση απορύπανσης μέρους της θαλάσσιας περιοχής της νήσου, στην οποία είχε λάβει μέρος. Όταν ο ενάγων που επέβαινε του DICKY BONZO αντελήφθη το εναγόμενο πλοίο να βυθίζεται, ενεργώντας με δική του πρωτοβουλία και αφηρώντας τον κίνδυνο ξαφνικής επιτάχυνσης της βύθισής του, ανέβηκε επανειλημμένα πάνω σ' αυτό και μετέφερε στην ξηρά και παρέδωσε στις Αρχές διάφορα αντικείμενα και/ή εξαρτήματα που βρισκόνταν σε σημεία του πλοίου που δεν είχαν ακόμα καλυφθεί από τη θάλασσα. Η επιχείρηση της διάσωσης διάρκεσε λιγότερο από μια ώρα και στη διάρκεια της ο ενάγων είχε χρησιμοποιήσει στολή δύτη. Το πλοίο ακολούθως βυθίστηκε ολοκληρωτικά, αλλά μεταγενέστερα ανασύρθηκε και ακολούθως πωλήθηκε σε δημόσιο πλειστηριασμό για περίπου 65.000 δολάρια Αμερικής, με τη σύμφωνη γνώμη όλων των ενδιαφερομένων. Μέρος του πιο πάνω ποσού παραμένει σήμερα κατατεθειμένο στο Δικαστήριο για ικανοποίηση πολλών απαιτήσεων και δικαστικών αποφάσεων που εκκρεμούν εναντίον του πλοίου.

Με τις πιο πάνω ενέργειες του ενάγοντα διασώθηκε από βέβαιη καταστροφή, προς όφελος του εναγόμενου πλοίου, εξοπλισμός του πλοίου που περιγράφεται με λεπτομέρεια στην παράγραφο 9 της Αναφοράς, του οποίου η συνολική αγοραία αξία ανέρχεται, σύμφωνα με την προσαχθείσα μαρτυρία που αποδέχομαι ως αξιόπιστη, σε £4.730.

Η απαίτηση του ενάγοντα αφορά τις πιο πάνω ενέργειες του για τη διάσωση του εξοπλισμού του πλοίου και την αμοιβή στην οποία ισχυρίζεται ότι δικαιούται. Εν όψει της πιο πάνω εκτίμησης της αγοραίας αξίας των

αντικειμένων που διέσωσε, ο ενάγων έχει υποβιβάσει την
 απαίτηση του σε £3.153, δηλαδή σε ποσοστό δυο τρίτων
 της συνολικής αγοραίας αξίας τους. Ο ενάγων απέσυρε
 5 επίσης άλλη απαίτηση του για ποσό £2.500 στην οποία δεν
 υπάρχει λόγος να κάμω περαιτέρω αναφορά.

Με βάση τα πιο πάνω γεγονότα το μόνο θέμα που εγεί-
 ρεται είναι το ύψος της αμοιβής ή αποζημίωσης στην
 οποία δικαιούται ο ενάγων για τις ενέργειες του που έχω
 10 περιγράψει, οι οποίες, όπως έχω ήδη πει, είχαν ως αποτέ-
 λεσμα τη διάσωση εξοπλισμού συνολικής αξίας £4.730
 προς όφελος του εναγομένου πλοίου.

Η νομολογία έχει καθιερώσει γενικές αρχές και κριτή-
 ρια για τον καθορισμό του ύψους της αμοιβής για ναυα-
 γιαιρεία, οι οποίες έχουν ως υπόβαθρο αφενός την επι-
 15 θυμία να ενθαρρυνθεί η παροχή υπηρεσιών διάσωσης
 ανθρώπινων ζωών και περιουσίας που κινδυνεύουν στη
 θάλασσα και, αφετέρου, την ανάγκη να αμειφθεί η γενναι-
 ότητα, το θάρρος, η δεξιοτεχνία και η περιφρόνηση του
 20 κινδύνου για τη ζωή και περιουσία του σώστη που συνή-
 θως ενυπάρχουν σε κάθε προσπάθεια διάσωσης θαλάσ-
 σιων ναυαγίων, προς όφελος όχι μόνο των θυμάτων των
 θαλάσσιων δυστυχημάτων αλλά και των θαλάσσιων συ-
 γκοινωνιών και εμπορίου γενικότερα. Από το γενικότερο
 25 πλαίσιο που έχω διαγράψει πιο πάνω εξάγονται και τα
 κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη από το Δικαστήριο το
 οποίο έχει το καθήκον να καθορίσει το ύψος της αμοιβής
 του σώστη που θεωρεί λογική λαμβανομένων υπόψη των
 30 ιδιαίτερων περιστατικών της κάθε απαίτησης. Η αμοιβή
 πρέπει να είναι γενναιόδωρη υπό την πιο πάνω έννοια.
 Πόσο όμως γενναιόδωρη θα είναι εξαρτάται από τη φύση
 των υπηρεσιών διάσωσης που παρεσχέθηκαν στη συγκε-
 κριμένη περίπτωση και όχι από αισθήματα τυφλής γενναι-
 οδωρίας.

35 Στην υπόθεση *Χριστόφορος Νεοφύτου και άλλοι ν.
 του Πλοίου "ZEINA I"** ο Δικαστής Στυλιανίδης είπε τα

* (Αγωγή Ναυτοδικείου Αρ. 146/87 ημερ. 18/7/90).

εξής στις σσ.5-7:

"Το ύψος αμοιβής καθορίζεται στην κάθε περίπτωση από το Δικαστήριο.

Το δικαίωμα απαίτησης των ναυαγοσωστών στηρίζεται στο ότι η περιουσία έχει διασωθεί. Ο ιδιοκτήτης της περιουσίας, η οποία διασώθηκε, έχει το πλεονέκτημα της διάσωσης, και, ως εκ τούτου, πρέπει να δοθεί αμοιβή σε εκείνους οι οποίοι με την προσπάθεια και τις εργασίες τους του έδωσαν αυτό το όφελος, παρόλο ότι δεν υπάρχει καμιά συμβατική υποχρέωση. Η αμοιβή όμως δεν είναι αποζημίωση pro opera et labore. Ο Δρ. Lushington στην υπόθεση *The Fusilier* [1865] Br. of Lush. 341, στη σελ. 347 είπε:-

'But direct benefit is not the sole principle upon which salvage reward is required to be paid. I am of opinion that the payment of salvage depends upon more general principles; and, in saying this, I think I am supported both by Lord Stowell and Story J. Salvage is not governed by the ordinary rules which prevail in mercantile transactions on shore. Salvage is governed by a due regard to benefit received, combined with a just regard for the general interests of ships and marine commerce. All owners of ships and cargoes and all underwriters are interested in the great principle of adequate remuneration being paid for salvage services; and none are more interested than the underwriters of the cargo.'

Ο Δικαστής Story στην υπόθεση *The Henry Ewbank* [1883] 11 Fed. Cas., 1166, στη σελ. 1170 είπε:-

"Salvage, it is true, is not a question of compensation pro opera et labore. It raises to a higher dignity. It takes its source in a deeper policy. It combines with private merit and individual sacrifices larger considerations of the public good, of commercial liberality, and of international justice. It offers a premium by way of honorary reward, for prompt and ready assistance to

human sufferings; for a bold and fearless intrepidity; and for that affecting chivalry, which forgets itself in an anxiety of save property, as well as life. Treated as a mere question of compensation for labor and services, measured by any common standard on land or at sea, the salvage of one moiety is far too high. But treated, as it should be, as a mixed question of public policy and private right, equally important to all commercial nations, and equally encouraged by all, a moiety is no more than may justly be rewarded".

Αναφορικά με τα συγκεκριμένα κριτήρια που το Δικαστήριο πρέπει να εφαρμόσει και συνεκτιμήσει στην κάθε υπόθεση, χρήσιμο είναι το πιο κάτω απόσπασμα από το σύγγραμμα "A Treatise on the Jurisdiction and Practice of the English Courts in Admiralty Actions and Appeals", 3η έκδοση, στις σσ.151 και 152:

"Thus the Court is accustomed to consider as the main ingredients in a salvage service rendered to ship or cargo- 1. The labour expended by the salvors in rendering the services; 2. The skill shown by them; 3. The value of any property by the use of which the services were rendered, and the danger to which such property was exposed; 4. The risk incurred by the salvors; 5. The value of the property saved; 6. The degree of danger from which the property was rescued."

Με βάση την πλειοψηφία των αυθεντιών πάνω στο επίδικο θέμα φαίνεται ότι έχει καθιερωθεί ως λογική αμοιβή ποσό που να μην υπερβαίνει το μισό της αξίας του ναυαγίου που διασώθηκε. Αυτό δε σημαίνει ότι έχει καθιερωθεί οποιοσδήποτε ανελαστικός κανόνας δικαίου επί του προκειμένου. Γεγονός όμως παραμένει ότι, εκτός στις περιπτώσεις υπηρεσιών εξαιρετικής φύσεως και χαρακτήρα στις οποίες καθορίστηκε ακόμα ψηλότερο ποσό, μπορεί να λεχθεί ότι η αμοιβή του σώστη δεν υπερβαίνει το μισό της αξίας του ναυαγίου που διασώθηκε. Σχετικό επί του προκειμένου είναι και το ακόλουθο απόσπασμα από το ίδιο σύγγραμμα στις σσ.156-158:

"Thus the Court has been in the habit of decreeing very liberal rewards in cases of derelict, because the danger of the loss of the property to the owner in such cases is generally extreme. And although there is nothing in principle to distinguish the salvage of derelict from other cases of salvage, yet the measure of the amount of the reward in cases of derelict may be taken as a fair estimate of the amount the Court will award in cases where the danger of the loss of the property is of the highest degree. But even in cases where all circumstances concur to entitle the salvor to remuneration on the most liberal scale, it is not to be supposed that there is any rule that the amount of the reward should bear any fixed proportion to the value of the property saved. In such cases the value of the property saved is an ingredient of the utmost importance in determining the quantum of the reward, but it cannot alone regulate it, or raise the amount awarded altogether out of proportion to the services actually rendered.

Thus it will be seen that the reward varies infinitely, according to the various considerations which influence the Court in determining its amount. A reward equal to one half the value of the property salvaged after the expenses of the salvors have been deducted may be said to be the highest amount awarded, except in cases of the most exceptional and extraordinary character; but between this and the lowest kind of salvage remuneration, mere payment for common labour, the degrees are infinite. It is for the Court, acting upon its own discretion, to apply the general principles which have been discussed to the particular circumstances of each case, and to decide as to the existence of the various ingredients which regulate the amount to be awarded, and to assign due prominence and value to each in its proper degree."

Εφαρμόζοντας τις γενικές αρχές που έχω προαναφέρει πάνω στα ιδιαίτερα περιστατικά της παρούσας υπόθεσης, καθορίζω την αμοιβή στην οποία δικαιούται ο ενάγων στο ποσό των £1.300.

Εκδίδω, ως εκ τούτου, απόφαση υπέρ του ενάγοντα για ποσό £1.300 με νόμιμο τόκο και έξοδα τα οποία να ψηφίσει ο Πρωτοκολλητής λαμβανομένης υπόψη μιας μόνο εμφάνισης για την απόδειξη της απαίτησης.

Απόφαση για £1.300.- με έξοδα.